

«Fortiden forandrer seg»

Av Kjell Fjørtoft

Jeg har etter oppfordring fra Sven G. Holtsmark på nytt lest hans angrep på meg omkring min nye bok - «De som tapte krigen». Han beskylder meg der åpent for å ha manglende moral i forholdet til mine kilder. Han viser til at ut fra NTB intervjuet «nå man gå ut fra at forfatteren mener at de opplysninger som i intervjuet trekkes frem som eksempler ikke er omtalt av andre historikere, og at det dermed er forfatternes fortjeneste at disse forholdene nå kommer frem i lysset.»

Personlig kan jeg ikke se at dette fremgår av det NTB sendte ut. Men jeg ser at Holtsmark tillegger meg dette ved å gå ut fra... slik han selv uttrykker det. Et så lettvinnt utgangspunkt bør ikke en historiker innlate seg på. Det har Holtsmark gjort. Da må han være klar over at når en roper i skogen med dette utgangspunktet, så får en også et konstant svar. Det er nok derfor andre og baksnarliggende motiver det er snakk om fra Holtsmarks side som er ute og går.

I mitt innlegg til ham 11. januar mener jeg å ha gjort det helt klart at de forhold jeg legger frem i min nye bok er meget grundig dokumentert med 154 kildehenvisninger der det fremgår hvor jeg har hentet alle opplysninger/dokumenter fra. Nettopp med tanke på historikere. Jeg sier til NTB at jeg legger frem nye nytt stoff. Det gjør jeg da også. Ikke minst gjelder dette bl.a. brannen i Aulaen. Men også Holtsmark som andre må finne seg i å vente med å få innsyn i kildene inntil boken foreligger. Det samme gjelder saken om fangene på Grini som lot seg være bl.a. til Østfronten av Germaniske SS Norge. Det Holtsmark antyder om Grini, er og blir rene spekulasjoner uten viten om hva jeg legger frem. Samtidig som han prøver å bagatellisere det som skjedd der.

Eller la meg si det på en annen måte slik at ikke Holtsmark skal misforstå meg. Gå til hvil-

Historikerne har hittil ikke vært i nærheten av å få formlidlet ut bakgrunnen for tragedien som førte til at om lag 650 studenter havnet i tyske konsentrasjonsleirer, skriver Kjell Fjørtoft i sitt svar til historikeren Sven G. Holtsmark.

Tidligere innlegg i debatten 13., 14. og 19. januar i år. *Kultur* DEBATT

ken som helst student/skoleklasse og for den saks skyld også historielærere og spor om hvem som tenkte på Aulaen, og hvorfor dette ble gjort. Eller spor om hva som skjedd rundt vervingen av fanger på Grini til Østfronten.

Men historikerne (som etter Holtsmarks mening kjenner alle opplysninger om dette fra tidligere) har hittil ikke vært i nærheten av å få formlidlet ut bakgrunnen for tragedien som førte til at omkring 650 studenter havnet i tyske konsentrasjonsleirer der 17 av dem døde under oppholdet. Jeg legger også her, som med vervingen på Grini, frem nytt detaljstoff. Kildehenvisningene vil fortelle hvor stoffet kommer fra. I en slik situasjon er det fremst av en historiker å henvisne til en kort artikkel av Anders Brattholm i «Tov og rett» nr. 9, side 52B-31, fordi han selvfølgelig er oppgitt som en av mine svært mange kilder når det gjelder nettopp Aula-brannen.

Jeg trorde Holtsmark var klar over at historie faktisk er å finne nytt stoff som kan søttes inn i gamle sammenhenger, som dermed plutselig skiller karakter og samtidig gir helt nytt innsyn og dermed helt andre meninger enn det som har vært skrevet før. På denne måten endrer også krigshistorien seg. Uansett hvor svart/hvitt og fastlåst mange historikere gjerne ser på den norske krigshistorien. Da bortsett fra noen ytterst få unntak som skiller seg klart ut fra

hovedmassen av norske historikere.

Etter ditt siste innlegg kan jeg bare fastholde at du er en angstbitersk historiker som tillegger meg utrolig mye negativt. Det får så være. Samtidig håper jeg at det etter hvert vil gå opp for deg at det er du Sven G. Holtsmark - som hittil har drevet - og fortsatt driver - en intens markedsføring av min nye bok på den måte du angiper meg på. Hvor dårlig min skriveform er, bør vel Holtsmark ellers vente med å kommentere inntil han har lest min nye bok og dermed vet et minimum av både form og innhold. Det vet han ikke nå.

Han må ellers så gjerne hevde at jeg har «dårlig yrkesmoral». Igjen er dette en påstand som mer karakteriserer Holtsmark som historiker, enn meg som tidligere journalist. Han kjenner ikke min moral. Det står derfor i alle fall helt klart for meg at det i ditt tilfelle er snakk om at det faktisk står om hvem som skriver norsk krigshistorie, og hvem som har rett til å gjøre det.

Dine motiver fremstår uansett ikke som særlig esle. Spesielt fordi jeg nå vet at du også har rykket ut i andre aviser i et kraftig surt og «surt» oppstøt mot meg. Det er bare det at debatten mellom oss to har pågått i bladet *Nordlys*. Og ikke i andre aviser der leserne bare har din versjon å holde seg til. Det er typisk for en person som prøver å fremstå med autoritet på vegne av sin egen stand. Men som i virkeligheten nå begynner å fremstå som stakkarslig og patetisk.

Jeg vil derfor si meg enig med den franske historikeren Francois Kervaudy, som sa på et seminar i Oslo for tre år siden med bakgrunn i flere historikeres angrep på meg der: «Fremtiden kjenner vi. Det er fortiden som hele tiden forandrer seg». Det er i virkeligheten dette debatten dreier seg om. Og som enkelte historikere ikke vil være med på.

Kjell Fjørtoft slår tilbake mot historiker Sven G. Holtsmark.